

Piparkakkujen valmistaja

- Milka, pidä kiirettä tai en ehdi!

Kuulin äitini huutavan huoneen ulkopuolelta. Alkoi valjeta - markkinat alkoivat pian torilla. Se oli jokavuotinen tapahtuma, jossa tapasin suurimman osan ystäväistäni, joiden kanssa juoksimme kesantopelloilla tai poimimme niityiltä kukkia ja teimme niistä seppeleitä. Vielä muutama vuosi sitten teimme tätä joka päivä. Meillä jokaisella on paljon sisarusia, joten työt jakautuivat niin, että meillä oli aikaa rentoutua luonnossa. Valitettavasti osa laumastamme lähti töihin kaupunkiin tai Toronton armeijaan, mikä tarkoitti, että kaikkien vastuu maatilalla kasvoi. Olen nuorin seitsemästä sisaruksesta, kun taas Raslaw on vanhin, joten jäimme maalle äitini kanssa. Yksi veljistäimme opiskelee munkiksi kaukana kotoa - se oli hänen kohtalonsa. Uskomme, että hänen uhraamisensa kirkolle tuo perheelle onnea ja hedelmällisyyttä - näin on ollut tapana alueellamme vuosisatojen ajan. Muut sisarukset palkattiin töihin kaupunkiin tai muille maatiloille. Tällaista oli jokaisen perheen elämä alueella.

Toruń oli elämän keskus täällä Pommerissa. Vuosittaisten messujen lisäksi täällä oli koko ajan erilaisia kauppiaita. Me ja muut pelloilla työskentelevät toimitimme heille tavaroita, jotka vaihdoimme tarvittaviin tavaroihin. Lisäksi oli mahdollista käydä kaupungin kirkossa ja katsella näytelmiä, joita näyttelijäryhmät esittivät. En voi salata sitä, että odotin joka kerta innolla sunnuntaita - messu- ja esityspäivää. Se oli miellyttävä tauko kovasta työstä pelloilla ja eläinten kanssa.

Toruńin dynaamisen kehityksen varmisti Hansaliitto. Raslaw selitti minulle sen toimintaa, kun olin nuorempi. Hän näytti minulle jopa kartan, joka roikkui torilla erään messun aikana. Se oli täynnä värejä, pääasiassa sinisiä - ne symboloivat Itämeren, joka erotti Puolan Ruotsista ja Tanskasta. Punaiset ristit merkitsivät paikkakuntia, jotka kuuluivat yhteisöön. En tosin ollut koskaan käynyt ulkomailla, mutta kun katselin kaukaisista maista tulleita vierailijoita, jotka esittelivät tuotteitaan messuilla, sain tietää paljon heidän kotimaastaan. Jokainen kauppias myi jotakin erilaista - rannikolla liikkuvat toivat mukanaan välineitä kalastukseen ja vesillä liikkumiseen, kun taas toiset toivat mukanaan kasveja, joita ei löytynyt alueelta. He puhuivat myös eri kieliä, joita useimmat eivät ymmärtäneet, mutta eleiden ja ilmeiden avulla meillä ei ollut ongelmia kommunikoida heidän kanssaan.

Nappasin korin, jossa oli villalankakeloja, ja liityin naisen seuraan, joka jo odotti poljetun polun varrella.

- Tuleeko Raslaw sinne? - Kysyin, nojaten tavarat lanteelleni.

- Hän istuu portilla meidän puolellamme. Elleivät nuo metsästä tulleet taas rähinöi”, nainen räkäisi. Muutama viikko sitten puhkesi tappelu, koska yksi metsureista sytytti osan metsästä tuleen. Ei ole selvää, oliko se tahallista vai ei, mutta joillekin se oli loistava tekosyy rähinöintiin, jota vartijat joutuivat lieventämään. - Näitkö, mitä he tekivät hänelle? Pala hänen korvastaan on poissa! Hän olisi melkein menettänyt päänsä puunlastun takia. Heti kun saan heidät kiinni....

- Äiti - keskeytin nopeasti, jotta säästyisin itseltäni ja ohikulkijoilta kuuntelemasta räyhäämistä. Hän vain huokaisi vastaukseksi. Valmistelut vuotuisia messuja varten, joilla kaikki esittelivät parhaita tuotteitaan, olivat hermoja raastavia. Toruńin tilava tori ja sieltä pois johtavat kadut olivat kaupan keskus. Vain muutamassa päivässä ne täyttyivät kaukaa tulleista ulkomaalaisista. Kieltämättä tungos oli niin suuri, että vuohen vieminen kojuun oli lähes mahdotonta. Eläimet olivat yhteistyöhaluttomia - niitä pelottelivat pois paukuttelevat, jyskyttävät, huutavat ihmiset tai vapaana juoksevat koirat, jotka etsivät ylijäänyttä ruokaa.

Äiti laski päiviä alaspäin, kunnes meluista tapahtuma oli ohi. Se käveli ympäriinsä tyytymättömänä, aivan kuin parvi pukkeja olisi purrut sitä. Ja kuinka hän valitti! Ja se meteli, ja joku kaatoi ruisastian, ja hyvä vilja meni katuojaan.

Saavuttuani kioskille ja aseteltuani ompelutarvikkeet tammipöydälle käännyn Raslaw'n suuntaan. - Ne oikeasti vainosivat sinua... - Nappasin pellavaisen kangasliinan ja pyyhin jo kuivuneen veren veljeni pään kyljestä.

- "Ei se mitään, tärkeintä on, että he ovat lakanneet tönimästä toisiaan. Toistaiseksi - hän vastasi hieman tuskan irvistellessä. Raslaw, koska hän oli sisaruksistani vanhin ja oli onnistunut selviytymään paljon, osoitti eniten järkeä. Hän osoitti harvoin heikkoutta. Tuskin yllättävää - hän oli mittaansa nähden yli päättä pidempi kuin minä, ja vartijana työskentely oli saanut hänet kasvattamaan lihaksia, suoristumaan ja oppimaan itsepuolustusta. Sitä paitsi hänen poskensa poikki venyi arpi - se oli seurausta yhdestä tappelusta yöllisen hyökkäyksen aikana vartiorakennukseen, jossa aseita säilytettiin. Raslaw'n ulkonäkö saattoi herättää huolta. Huomiomme kiinnittyi mieheen, joka juoksi kohti äitiäni. Hänen hengityksensä oli hermostunutta ja ailahtelevaa, ja hänen työtakissaan, jota hän yleensä käytti kenttätöissä, oli kamppailun jälkiä. Tunsin miehen ulkonäöltä; hän oli jo pitkällä iässä, ja hänellä oli joukko lapsia, jotka joskus nappasivat läheiselle myllylle kuljetetun viljan ja syöttivät sen kanoille. Hänen silmänsä olivat auki, ja hänen askeleensa oli epävakaa, vapiseva.

- Sidokset. Nopeasti! - Hän hengitti ulos lepuuttaen kätensä polvilleen.

- Mutta mitä on tapahtunut? Kuka on loukkaantunut? - Äiti yritti saada selville mitä tahansa, mutta talonpoika ei ollut innokas kertomaan yksityiskohtia ilmeisen dramaattisesta tilanteesta.

Silmäkulmastani huomasin, että Raslaw nousi kiireesti hevosen selkään. Hän ojensi kätensä miehen suuntaan avuliaana eleenä.

- Minä vien sinut kyytiin, se on nopeampaa - sanoi veljeni, ja hetken kuluttua kuului vain kavioiden kolahdus Toruńin katuja reunustavilla mukulakivillä. Äitini ja minä vaihdoimme huolestuneita katseita. Asuinalueemme oli melko hiljainen - kun olimme lapsia, meillä oli tapana mennä sinne pimeään tultua. On totta, ettemme eksyneet liian kauas, mutta pimeys pelloilla oli suorastaan egyptiläistä. Suurin vaara oli villieläimistä: villisikoista, ketuista ja susista, mutta ne eivät tulleet esiin keskellä kirkasta päivää. Aloin yhä kiihkeämmin miettiä, mitä tälle onnettomalle miehelle oli tapahtunut. Vastausta ei tarvinnut odottaa kauan.

Äitini ohjeiden mukaan kävelin portista, josta miehet olivat aiemmin poistuneet. Huolimatta häikäisevästä auringosta, joka hitaasti etääntyi zeniitistä, pystyin näkemään veljeni ratsastavan minua kohti hevosen selässä. Ratsu roikotti päätään ja sen kastanjaturkki kiilteli hikeä. Elokuun pisara kiusasi sitäkin.

Raslaw hyppäsi hevosesensa selästä ja katsoi sitten minua resignoituneena.

- En ollut koskaan ennen nähnyt mitään tällaista. - Hän irvisteli ja lepuutti kättään eläimen kaulalla.

- Yleensä nauroin näille tarinoille noituudesta tai muista maraudeista, mutta tämä... Haava muistutti näennäisesti sirpin viiltoa, mutta muut jäljet näyttivät silmääni enemmänkin palovammoilta.

- Etkö aio hakea lääkäriä? Hän voisi kertoa enemmän.

- Olin juuri menossa hänen luokseen, mutta en tiedä, suostuuko hän katsomaan näin kauas kaupungista messujen takia. - Nyökkäsin ja astuin sivuun, jotta hän pääsi hevosesensa kanssa portista läpi.

Palatessani pöydän ääreen, jossa minä ja äitini kävimme kauppaa maanomistajan - työnantajamme - puolesta, kuulin naisen korotetun äänen. Hetken kuluttua tunnistin hänet - se oli Wojslawin äiti. Hän seisoi itkien keskellä toria, ja uteliaat ihmiset pysähtyivät kysymään hänen surunsa syytä.

- Joku pahalainen on riivannut poikani, kuka tietää, selviääkö hän hengissä! Ja lääkintämies vaatii vain rahaa! Näissä ihmisissä ei ole armoa... - hän itki repien hiuksiaan päästään. Yleisöstä tuli kysymyksiä siitä, missä, miten ja milloin tämä tapahtui. Nainen ei osannut vastata mihinkään niistä. Raslaw erottautui katsojien joukosta ja tuki sitten käsivarrellaan uhrin äitiä. Huomasin, että hän alkoi sanoa jotain naisen korvaan. Vilkaistuani nopeasti suuntaani päättelin, että hän puhui vierailusta hänen poikansa luona. Hetkeä myöhemmin nainen oli jo iäkkään talonpoikaisnaisen

hoivissa, ja veljeni laukkasi kohti kaupungin uloskäyntiä lääkintämiehen kanssa toisella punaposkisella hevosella.

Seuraavana päivänä, kun messupaikalle oli jäänyt vain tyhjiä pöytiä, kerroin äidilleni koko tilanteen.

- En ole yllättynyt, että jokin sai hänet lopulta kiinni. Hän tykkäsi aina aseistaa jotain tai suututtaa jonkun naisen. Muistatko, kuinka hän kerran heitti Raslaw'n talvella järveen? Jää murtui hänen allaan ja me juuri ja juuri pelastimme hänet! Sitten yrttimestari antoi meille lämmittävää voidetta, ja vilunväritykset menivät ohi. Oletko käynyt hänen luonaan tämän tapauksen kanssa? - Hän kysyi, otti vehnäleivän palan kankaanpalasta ja laittoi kaksi puista astiaa esille.

- Veljeni toi lääkintämiehen, mutta ilman maksua hän ei sanonut mitään, teki vain silmät kuin kultakolikot, lähti ja määräsi kammion tuuletettavaksi. - Vastasin resignoituneena - käsken Raslaw'n mennä hänen luokseen.

- Sinun on parasta mennä. Hän oli aina parempi puhumaan tytöille. - Kohotin hieman kulmakarvojeni vastaukseksi. Poistuessani viileästä kammioista tunsin kuumaa ilman aallon. Oli keskikesä, vilja pelloilla oli muuttunut kultaiseksi ja peltokukat - unikat ja ruiskaunokit - kurkistivat korvien välistä. Valitsin polun, joka johti sitä maata pitkin, jossa perheeni on työskennellyt niin kauan kuin muistan. Jokin kuitenkin kiinnitti huomioni.

- Hei sinä siellä! Pois tuolta pellolta kerrankin! - Kuulin huudon metsän reunalta, ja lähestyin hieman pelästyneenä aluksi tuntematonta talonpoikaa. Minun ei tarvinnut sanoa mitään, hän varmaan huomasi ilmeestäni, etten oikein tiennyt, mistä oli kyse. Hetken kuluttua tunnistin hänessä äitini veljen.

- Meridiaani syö sinut. Sama, joka melkein tappoi Wojsławin sirpillä.

- Meridiaani?

- No, tyttö ryysyissä, helvetin kamala... Olet nuori, joten et tiedä sitä vielä, mutta näillä pelloilla liikkuu muitakin kuin villisikoja. Pysy metsässä, kunnes on viileämpää. Meillä on vettä, jos.... - Mies avasi silmänsä laajalle ja ajoi katseensa kaukana olevaan peltoon. Kun käännyn ympäri, uskoin heti hänen sanansa.

Kynnetyn maan yläpuolella leijui tyttö, mutta hänen hahmonsa muistutti enemmänkin paljasta ihmisen luurankoa. Hänellä oli yllään riekaleinen, likainen tunika, ja hänen hiuksensa muistuttivat pölypilveä - sotkeutuneina ja pyörteisinä hänen päänsä ympärillä. Paikoin hiiret ja hämähäkit vaelsivat sekamelskan seassa, ja mätänemisen haju kantautui nenäämme.

Meridiaanin näkeminen kauhistutti minua, ja tunsin pistävää kylmyyttä - huolimatta taivaalta polttavasta auringosta. Hetken kuluttua ravistin itseni irti ja katsoin vieressäni kyykistyvää maalaistyttöä.

- Miten hänestä pääsee eroon? Hänhän aikoo teurastaa puolet kylästä ennen kuin peltotyöt on saatu päätökseen!

- Tämä ei ole ensimmäinen tällainen haitta tällä alueella. Reilu tusina vuotta sitten sellainen oli täälläkin. - Tätini osoitti kynnetyn maan ympärillä lentävää meridiaania. - Se onneton mies, joka sen pudotti, ei selvinnyt hyökkäyksestä, toisin kuin Wojsław. Vainajan perhettä kehoitettiin pystyttämään hänelle patsas.

- Ja pomppia hänen lempiruokaansa. Muistatteko, kun koko kommuuni etsi metsästä marjoja? - lisäsi setä, ja hänen vaimonsa vastasi kysymykseen nyökkäyksellä.

Kun kuuntelin vieressäni istuvien talonpoikien keskustelua, katselin pelottavaa otusta, joka roskaantui pellolla. Kummallista kyllä, se ei ollut kiinnostunut vahingoittamaan eläimiä - karjaa, joka oli valjastettu kyntöauroihin, eikä lintuja, jotka nokkivat siementen mehukkaan keskustan kovista kuorista. Meridiaani ei edes vilkaissut niitä lyhyesti, vaan katseli vain ympärilleen etsien miestä, jota hän olisi kaikessa rehellisyydessä kohdellut kuin Wojsławia.

Kävelimme ympäri peltoa metsikön kanssa ja erosimme toisistamme, astuimme omiin viileisiin puumökkeihimme. Äiti oli juuri valmistelemassa iltapäivän ateriaa, sekoittamassa puuroa ja lisäämällä siihen vuohenmaitoa.

- Missä olet ollut niin kauan, Milka?

- Minä näin hänet... Sen, joka teurasti Wojślawin - vastasin ja istahdin puujakkaralle, kun äiti antoi lusikan pudota kädestään. - Hän harhaili pellolla naapurin luona, mutta ei nähnyt minua!

Piileskelimme metsässä setäni ja tätini kanssa.

- Älä mene huomenna yksin ulos kammarin taakse. - Hän katsoi minua niin ankarasti, että vapisin.

- Et ota sitä riskiä.

- Mutta äiti! Luulen, että tiedän, miten saan hänet pois täältä!

- On muitakin ihmisiä, jotka voivat huolehtia siitä, äiti naurahti tiukasti ja palasi valmistelemaan ateriala, muutaman minuutin kuluttua hän laittoi höyryävällä ruoalla täytetyn puisen lautasen pöydälle paukahtaen.

Raslaw asettui minun puolelleni, mikä toi hänelle paljon kunnioitusta äidiltään. Hän oli kuitenkin minua vanhempi ja työskenteli vartijoissa, joten hän osasi puolustautua. Pakenemaankin, jos oli tarpeen.

- Tapaan Wojślawin tänään, kysyn häneltä, mistä hänen rakkaansa piti ja miksi hänestä tuli tämä unelma.

- Kiitos, veli. Äiti ei irrota katsettaan minusta, olen kiintynyt. - Järjestelin käsiäni kuin ne olisi sidottu näkymättömillä kahleilla, ja kasvoilleni ilmestyi tyytymättömyyden irvistys. Raslaw kikatti ja silitti hiuksiani.

- "Kerron sinulle kaiken, mitä hän sanoo, pikkusisko.

Vähän ajan kuluttua hän nousi hevosensa selkään ja ratsasti hitaasti kammiosta pois kinkereillä, kun minä menin äitini kanssa kojuumme tivolissa. Se oli meluisa, täynnä ja tunkkainen - olihan nyt keskikesä, sadonkorjuu lähestyi.

Tänään myimme aika paljon - muutaman puolan villalankaa, leipiä tuoretta ja rapeaa leipää ja pellavakankaita. Maamme herra - rikas ja arvostettu ritari, pukeutuneena tunikaan, jonka selässä oli suuri vaakuna. Piirroksessa oli Toruńin vaakuna - enkeli, joka piti kädessään kultaista avainta. Herra oli ottanut edelliset tulomme ja jättänyt meille tarpeeksi lypsylehmän ostamiseen. Tämä avasi paljon mahdollisuuksia - vuohemme antaa maitoa, mutta ei paljon. Sitä paitsi karja vetää auroja, mikä varmasti vähentää työtämme pelloilla.

Ilma minun ja äitini välillä oli raskas - hän antoi minulle vain kuivia käskyjä, ei mitään muuta. Illalla palasimme kotiin hiljaisuudessa. Pian sen jälkeen veljeni palasi, juuri sopivasti päivälliselle. Kun söimme, hän tönäisi vasikkaani pöydän alla merkiksi siitä, että hän halusi puhua kanssani. Katsoin häntä suostuvasti ja varmistin, että äitini katsoi kulhoonsa.

- Milka, kuuntele. Olen ottanut vähän selvää ja luulen, että olemme lähellä karkottaa tämän noidan.

- Istuimme nurmikolla huoneen laidalla ja katselimme peltoja ja Toruńin muureja. - Tämä tyttö leipoi piparkakkuja, joten hän tietysti rakasti niitä. Hän asui torialueella isänsä ja useiden siskojensa kanssa. Mitä tulee hänen kuolemaansa... Wojślaw sanoi, että muutama päivä ennen häitä hän oli sairastunut pahoin - luultavasti myrkytetty jollakin. Hän sanoi, että hän luultavasti sekoitti kasvit keskenään.

- Luuletko, ettei hänellä ollut mitään tekemistä naisen kuoleman kanssa?

- En ole ajatellut asiaa, mutta ilmeisesti hän soitti yrttilääkärille. Hän antoi tytölle vastalääkettä, mutta se oli liian myöhäistä.

- Sinun täytyy siis kysyä isoäidiltä, vastasin. "Isoäiti" oli se, miksi kaikki kutsuivat yrttimiestä. Hän oli iäkäs nainen, salaperäinen ja puhui hyvin vähän. En usko, että kukaan oli koskaan nähnyt hänen astuvan jalallaan kaupunkiin. Hän käveli metsissä ja niityillä keräten kasveja tai linnunsulkiä koko päivän. Useimmat talonpojat käyttivät hänen palveluksiaan - ne eivät olleet paljon halvempia kuin kaupungin lääkintämiehen tarjoamat, ja usein tehokkaampia.

Äiti päästi esteen irti - saatoin jo mennä minne halusin ja milloin halusin. Niinpä Raslaw ja minä

menimme isoäitini luokse. Hänen mökkinsä ei ollut kaukana meidän mökistämme, mutta se oli piilossa puiden välissä metsän reunalla. Sinne johti umpeenkasvanut polku, jonka läpi ei kulkenut eläimiä, joten maa ei ollut tiivistynyt kuten laitumilla. Tunsimme pehmeän ruohon jalkojemme alla; tuntui kuin kävelisin sammaleen päällä. Toisin kuin veljelläni, minulla ei ollut omia kenkiä, kävelin koko ajan paljain jaloin. Vain talvella teimme äitini kanssa kenkälaatikon pitääkseni kehomme lämpimänä.

- Oletko sinä sisällä? - Raslaw koputti puiseen oveen, joka narisi saranoillaan hänen kätensä painostuksesta. Kun olimme pieniä, vanhemmilla ystävillemme oli tapana pelotella meitä sillä, että heti kun pääsemme lähelle tätä ovea, isoäiti tarttuu meitä kauluksesta, raahaa meidät sisälle eikä päästä koskaan ulos. Tietysti nämä olivat täyttä satua - vanha nainen ei koskaan satuttanut ketään, ja tarvittaessa hän oli se, joka pelasti loukkaantuneet taikajuomillaan.

Hän ei vastannut, mutta me molemmat kuulimme, kun hän laski tavarat ja käveli ovelle. Hän heilautti sen auki ja vilkaisi meitä.

- Mitä te tarvitsette?

- Tulimme juttelemaan, Raslaw vastasi pehmeästi, hymyili ja napautti kädellään ovea avatakseen sen auki laajemmalle.

- Hm...

Yrttimestari siirtyi pois kammion syvyyksiin ja näytti meille, että tulisimme hänen takanaan. Hän laittoi kattilan vettä tuleen.

- Tiedämme, että Wojślaw soitti rouvalle, kun hänen rakkaansa oli sairas. Häntä ei kuitenkaan voitu pelastaa. Onko mahdollista, että hän nimenomaan kutsui apua liian myöhään?

- Te luette ihmisiä hyvin, lapseni. - Nainen nojasi suurta pöytää vasten, jolle oli levitetty kimpullinen kuivattuja yrttejä. - Kun tulin lääkkeen kanssa, se oli jo hyödytön. Hänen toipumisensa vaatisi ihmettä. Tyttöparka... Alueellamme ei ole kasveja, jotka aiheuttaisivat tällaisia myrkytysoireita.

- Joten... hän sai myrkytystä jostain? Minkä takia?

- Hänen kuolemansa ei ollut onnettomuus, hän kuoli heti häiden jälkeen. Wojślaw oli jo hankkinut myötäjäiset, joten hänellä oli jotain, millä elää.....

Katsoimme veljeni kanssa toisiamme. Hän pudisti päätään ja laski katseensa lattiaan. Wojślaw oli Raslawin ikäinen. He eivät ehkä olleet läheisiä, mutta hän oli aina ollut veljensä lapsuuden taustalla. He tervehtivät toisiaan aina, kun he kulkivat toistensa ohi. Ja nyt... Wojślaw osoittautui murhaajaksi. Ja yhä ahne rahan perään.

En saanut unta sinä yönä. Pyörin kyljeltäni kyljelleni ja ajattelin koko ajan, mitä olin saanut selville Wojślawista. Pääni teki kaikenlaisia temppuja - heti kun onnistuin nukahtamaan, näin järjettömiä painajaisia. Herätessäni ikkunasta ulos katsellessani luulin näkeväni hänet veitsen tai myrkkypullojen kanssa. Raslaw oli yövuorossa. Kammion toista seinää vasten nukkui äitini, joka hengitti tasaisesti ja makasi liikkumatta. Jokainen ulkoa kantautuva ääni sai minut vapisemaan. Aloin miettiä murhan syytä. Oliko kyse vain rahasta? Ehkä Wojślawin tuleva vaimo oli saanut selville jotain, mitä hänen ei olisi pitänyt?

Messut olivat päättymässä - meidän oli enää kerättävä myymättömät tavarat, siivottava ja palautettava tuotot maanomistajalle. Äitini ja minä olimme valmiita puoleenpäivään mennessä, ja veljeni auttoi meitä pöydän kanssa.

- Olet huomaavainen ihminen. Mitä sinulla on mielessäsi, Milka? - Äiti laittoi kätensä olkapäälleni. Hän katsoi minua huolestuneena; en voinut kertoa hänelle totuutta. En pystyisi enää lähtemään mökiltä. Ymmärsin äitiä - hän teki sen, mikä oli turvallista, kun minun oli tehtävä se, mikä oli oikein. Aja meridiaani ulos ja laita Wojślaw katumaan tekojaan.

- Mietin ensi vuoden messuja. Paljon muuttuu, kun meillä on oma lehmä. - Hymyilin ja halusin hellästi äitiäni. - Menen nyt hetkeksi Raslawiin.

Hän vastasi nyökkäämällä ja päästi minut sitten ohi kamarin oviaukosta. Liukuin reippaasti metsän

reunalla - en halunnut ottaa riskiä kohtaamisesta meridiaanin kanssa.

Lähestyin veljeäni, joka seisoj Torunin länsiportilla.

- Menen tapaamaan murhatun naisen perhettä.

- Nytkö? - Hän katsoi taivaalle tarkistaakseen auringon aseman. - Siinä tapauksessa sinun on pärjättävä yksin, minä kaaduin.

- Ehkä se on vielä parempi. Älä loukkaannu, mutta tyttöä ymmärtää parhaiten toinen tyttö - vastasin ja iskin hänelle silmää. Korjasin juuttinarulla letiksi sidotut hiukseni ja tartuin hameeni materiaaliin, etten kaatuisi liian pitkälle materiaalille. Se oli yksi niistä vaatteista, jotka jaoin äitini kanssa, mutta se ei istunut minulle kovin hyvin - minun oli oltava varovainen, etten tallaisi kangasta.

Ei kestänyt kauan, ennen kuin koputin erään kantakaupungissa sijaitsevan, muiden talojen väliin puristetun talon oveen. Noin kahdeksanvuotias tyttö avasi sen minulle ja huusi heti siskolleen.

- Mitä nyt? - Tyttö katsoi minua epäluuloisesti ja pani kädet rintaansa vasten.

- Wojslawin piti olla lankosi?

- Niin, valitettavasti. Onneksi hän sai osuman... päähän. - Tyttö sihisi. Huomasin heti, että häntä ravistelivat voimakkaat tunteet. - Anteeksi, että olen epäkohtelias, tulkaa sisään. Haluaisitko juotavaa? - Tyttö vastasi ja näytti samalla kädellään talon sisätiloja.

- Kyllä, kiitos. August voi olla todellinen riesa. - Istuimme yhdessä puupöydän ääreen, mukanaamme tuopillinen hieman käymistilassa olevaa aronia-mehua. - Tiedätkö sinä mitään muuta?

- Tämä kurkistus oli vain rahasta, ja siskoni oli liian rakastunut nähdäkseen sen. Lopulta isäni kiinnostui siitä, minne hänen arvoesineensä menivät - hän katkaisi Wojslaw'ltä toimeentulon, ja hän raivostui.

- Kun he menivät naimisiin, omaisuus siirtyi hänelle. - Lopetin tytön puolesta. - Anteeksi, että kysyn, mutta... Näitkö ruumiin? Miten hän kuoli?

- U- löi jotain takaraivoonsa - hänen äänensä alkoi särkyä ja kyyneleet nousivat silmiin.

Todistukset alkoivat olla ristiriidassa keskenään. Kuoliko hän myrkytykseen vai putoamiseen?

Yrttilääkäri ei maininnut mitään ulkoisia vammoja, joten se tarkoitti, ettei takaraivossa ollut haavaa, joka ei voinut syntyä ennen hänen kuolemaansa. Wojslaw ajatteli, ettei Babka sanoisi sanaakaan, ja päätti sitten, että tapaturmainen myrkytys oli liian epäilyttävä tarina? Siihen se johtaa. Hän oli luultavasti liian sokeutunut tytön rahoista suunnitellakseen kaiken kunnolla.

Tyttö huomasi huomaavansa huomaavaisuuteni. Hän pyyhki kyyneleensä pois ja heilutti kättään kasvojeni edessä.

- Voi, anna anteeksi. Kunpa voisin jotenkin helpottaa kärsimystäsi. - Hymyilin hänelle rauhoittavasti. - Tiedän, ettemme tunne toisiamme ja ehkä minun ei olisi pitänyt tulla tänne ollenkaan, mutta toivoisin, että tietäisit jotain. Wojslaw myrkytti siskosi. Puhuin mummulle, sille, joka oli metsän reunalla.

- Arvelin, ettei se ollut onnettomuus. En vain halunnut uskoa, että se oli hänen syytään.

- Minä ymmärsin. - Nousin ylös ja suoristuin. - Kuule, jos keräämme ryhmän ihmisiä ja todisteita, meillä on perusteet karkottaa hänet täältä. Ja antaa lohtua siskosi sielulle. Mitä hän söi mieluiten?

- No, niin... - Tyttö nousi myös ylös ja lähti sitten viereiseen kammioon. Hän palasi mukanaan kori, jossa oli suorakaiteen muotoisia piparkakkuja, joissa oli pyöristetyt kulmat ja syvennykset sivuilla - perinteisiä Toruń Catharineja. - Ole kiltti, halusin haudata hänet niiden kanssa, mutta.....

- Kiitos vilpittömästi! - Hymyilin leveästi katsellen keksejä. - Huomenna aamunkoitteessa jätämme piparkakut pellolle ja odotamme, yrttimestarin mukaan siskosi pitäisi ottaa ele vastaan, kun aurinko nousee. Sitten se katoaa.

Tyttö nyökkäsi, laittoi nenäliinan kasvoilleen ja alkoi taas itkeä. Myös minun silmäni täyttyivät kyynelistä. Laskin korin alas ja laitoin sitten varovasti käteni tytön ympärille.

Seuraavana päivänä kokoontuimme metsän reunalle. Vainajan perhe, yrttimies, Raslaw, äitini ja minä. Toimme tarvittavat tavarat - korillisen piparkakkuja ja vihkisormuksen. Jätimme ne pellolle ja

menimme heti takaisin puiden alle. Kaikki olivat hiljaa, ja hermostuneen ilmapiirin saattoi aistia heti. Istuimme pehmeälle nurmikolle ja ajan kuluksi odotellessamme aloimme puhua erilaisista aiheista - messuista, menneisyydestämme, työstämme kentällä.....

Kello lähestyi jo puoltapäivää. Meidän ei tarvinnut odottaa kauaa, kunnes kenttä välähti ja aavemainen hahmo ilmestyi. Korviimme kantautui korviahuumaava huuto, jonka jälkeen meridiaani alkoi kiertää maanpinnan yläpuolella etsien saalista. Väkivaltainen värinä ravisteli minua.

- Antakaa minun jatkaa, kultaseni. - Yrttimies seiso edessämme ja ojensi kätensä koria ja sormusta varten. Astuimme taaksepäin, ja nainen sytytti nuotion pellon reunalle. Hän lisäsi kuivaa metsämultaa liekin kiihdyttämiseksi.

Sitten näimme vilaukselta hahmon, joka kulki kultaisten vehnänkorvien läpi ja muistutti ihmeellistä järveä. Veljeni tunnisti miehen sidotusta pään osasta - Wojslaw käveli kohti haamua.

- Piru hänet periköön! - Raslaw kirosi ja juoksi eteenpäin ennen kuin äitini ja minä ehdimme pysäyttää hänet. - Häivy täältä tai hän tappaa sinut!

Pelossa oleva mies katsoi hajamielisesti veljeäni. Valitettavasti meridiaaninainen huomasi hänet myös. Hän alkoi suunnata kohti miestä, ja minusta tuntui, että aika oli pysähtynyt. Kuulin vain sydämeni jyskytyksen, ja seisoin kuin jähmettyneenä katsellen, kuinka wraith lähestyi Raslaw'ta. Sitten huomasin silmäkulmastani kiven lentävän.

Yrttimies oli onnistunut herättämään hirviön huomion. Vapisevin käsin hän heitti piparkakut ja sormuksen tuleen. Meridiaani pysähtyi ja käänsi sitten päänsä kohti Wojslawia.

- Olen niin kauhean pahoillani! Antakaa minulle anteeksi, pyydän! - hän huudahti juosten edesmenneen rakkaansa luo. Hän heittäytyi polvilleen ja kätki kasvonsa käsiinsä, nyyhkytyksen ravistelemana.

Siihen mennessä sormus oli ehtinyt lämmetä ja piparkakut olivat hiiltyneet. Meridiaani alkoi sulaa ilmaan ja näytti samalla yhä enemmän ja enemmän ihmismuodoltaan. Hänen kasvonsa eivät enää näyttäneet ohuen, harmaan ihon peittämältä kallolta, vaan terveiltä, punertavilta. Hänen hiuksensa olivat kietoutuneet kultaiseksi punokseksi, kiharrettuina ja kiinnitettyinä hänen päähänsä, ja tytön vartalolle ilmestyi vaalea pellavamekko. Sillä hetkellä, kun hänestä tuli melkein elävä, hän katosi. Maallisesta vaelluksestaan vapautuneen meridiaanitytön perhe syleili toisiaan, itkien surusta, mutta myös ilosta. Raslaw lähestyi Wojslawia ja sitoi hänen ranteensa köydellä.

- Luulitko pääseväsi murhasta pälkähästä? Kyyneleet eivät voi korjata sitä vahinkoa, jonka olet tehnyt viattomille ihmisille, hän sivalsi ja osoitti kyynelehtiviä, syleileviä miehiä. - Katsotaanpa, mitä oikeudella on sanottavaa.

Raslaw käytti fyysistä etuaan hyväkseen ja veti miehen seisomaan. Hän johdatti hänet kaupunkiin. Vainajan perhe kiitti yrttimiestä ylenpalttisesti, mihin tämä hymyili ja punastui hieman. Tavallisesti huomiotta jätetty, vaarallisena pidetty nainen oli nyt huomion keskipisteenä. Tytön isä lupasi tuoda yrttimiehelle ylenpalttisen maksun.

Elämä Toruńissa ja sen ympäristössä palasi normaaliksi. Erilaiset tuntemukset levisivät kaupungissa salamannopeasti, muun muassa se, että Wojslaw oli tuomittu karkotettavaksi kaupungista ja maksamaan korvauksia vainajan perheelle. Mitä hänelle tapahtui seuraavaksi? Sitä ei tiedetä, kaikki arvaavat, mutta kukaan ei ota aihetta esille.

Tytön sukulaiset pystyttivät Wojslawin lahjoittamilla varoilla muistomerkin, joka suojelee heidän tarinaansa unohtumiselta. Kiveen säilötty vainajan kuva oli myös varoitus. Jokaisesta moraalityöstä seuraa enemmän tai myöhemmin seurauksia. Ei ole rikosta ilman rangaistusta. Korkeammat voimat valvovat oikeudenmukaisuutta, eivätkä maalliset arvot saa häiritä sitä.

Muistomerkki on edelleen pystyssä Toruńissa. Legenda, ehkä keksitty, sisältää aina totuuden jyvän. Maailma muuttuu päivästä toiseen, mutta historian, kulttuurin ja muinaisten uskomusten

muiston tulisi säilyttää paikkansa mielessämme. Emmehan me koskaan tiedä, milloin esi-isiemme keräämät tiedot tulevat tarpeeseen...

Käännetty osoitteella DeepL.com (Pro-versio)